

Katowice 14.03.2022r.

mgr Ewa Bartelmus
Katedra Fizjoterapii w Dysfunkcjach
Narządu Ruchu i Medycyny Sportowej
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Sz. P.

dr hab. Dariusz Mucha prof. AWF

Instytut Nauk Biomedycznych

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie

Odpowiedź na recenzję rozprawy doktorskiej

Szanowny Panie Profesorze,

na wstępie chciałabym bardzo serdecznie podziękować Panu Profesorowi za poświęcony czas, wnikliwą ocenę mojej rozprawy doktorskiej oraz wszystkie uwagi, które są dla mnie niezwykle ważne. Sugestie zawarte przez Pana Recenzenta pozwolą udoskonalić w przyszłości moje prace naukowe. Faktem jest, że problematyka transformacji emocjonalnej u kobiet po porodzie, jak Pan Profesor słusznie zauważył, nie należy do zagadnień wieloaspektowo poruszanych w literaturze, zwłaszcza naukowej, dlatego właśnie ten kierunek poszukiwań naukowych i klinicznych chciałabym kontynuować.

W pierwszej kolejności chciałabym odnieść się do uwagi Pana Profesora dotyczącej użytych w pracy na stronie 21 sformułowań takich jak: w literaturze dotyczącej badań sfery emocjonalnej kobiety po porodzie odczuwalna jest lekka „fikasacja” badaczy na emocjach negatywnych oraz że „transformacja emocjonalna kobiet po porodzie fizjologicznym jest złożonym procesem wielowymiarowym i w znacznym stopniu ma charakter indywidualny”. W wątku tym faktycznie celowo użyłam *wzmocnienia*, aby zobrazować czytelnikowi fakt, że informacje które można pozyskać z literatury tematu dotyczą głównie charakterystyki zaburzeń

emocjonalnych w okresie ciąży, porodu i połogu. Podczas analizy piśmiennictwa, uwidacznia się wyraźny niedosyt informacji dotyczących całokształtu procesów transformacji emocjonalnej kobiet w przedmiotowym okresie życia. W związku z czym w swojej pracy podjęłam próbę prześledzenia tegoż przebiegu, odrębnie w domenie emocji negatywnych oraz pozytywnych, co w mojej opinii pozwala przynajmniej w pewnym stopniu wypełnić luki zaznaczane w literaturze.

Kolejną kwestią do której chciałabym się odnieść są uwagi Pana Recenzenta *a propos* błędów językowych różnego rodzaju, których nie zdołałam się ustrzec w dysertacji. Faktem jest, że nie powinnam używać w pracy naukowej sformułowań w pierwszej osobie, które znalazły się między innymi na str.15, wers 1. Lapsusy zlokalizowane na str. 5, 8, 9, dotyczące zwrotów „tutaj” oraz stwierdzeń, jakoby literatura tematu „przedstawiała” coś (str. 8, 12, 14), zostaną zgodnie z Pana Recenzenta sugestią przeredagowane w trakcie przygotowania pracy do publikacji.

Pragnę się odnieść do następnego wątku poruszanego w recenzji przez Pana Profesora, mianowicie oceniającego rozdział Struktura i cele pracy. Pojawiła się w nim uwaga Pana Recenzenta dotycząca „niezręczności” sformułowań „W ramach niniejszej rozprawy zostaną przedstawione dwa projekty badawcze odbywające się równolegle” str. 27 wersy 1-2 oraz „Problemy badawcze w Projekcie 2 zostały sformułowane finalnie po zakończeniu analizy wyników w Projekcie 1 str. 25 wers 2-1. Odpowiadając na tą kwestię chciała bym uściślić, że w pierwszym przypadku podałam chronologię przeprowadzania projektów badawczych, natomiast w drugim chronologię analizy i interpretacji wyników.

W dalszej części recenzji odnoszącej się do tegoż i innych rozdziałów Pan Profesor zasugerował, że zbyt wiele razy w pracy zostały podane cele główne (str. 5, 21, 22, 24, 26), które w różnych miejscach rozprawy doktorskiej są inaczej przeredagowane. Tą kwestię chciała bym szerzej opisać, ponieważ istotnym wątkiem poruszonym przez Pana Profesora w recenzji, jest fakt, że w pracach naukowych często spotykanym problemem jest trudność napotykana przez czytelnika w kwestii zrozumienia celowości przeprowadzenia danego projektu badawczego. W związku z tym starałam się od samego początku rozprawy zachowywać jasność w tym względzie. Cały podrozdział Wprowadzenie ma za zadanie poinformowanie czytelnika o tym, z jakich powodów i w jakim celu napotka on za chwilę dalsze treści. Problemy badawcze są tam ogólnie sformułowane w formie dwóch pytań związanych z Projektami 1 i 2. Zostały tam nieformalnie wprowadzone zmienne niezależne i zależne, charakter interwencji w Projekcie 2. W drugim, wspomnianym przez Recenzenta, miejscu dochodzi do

Podsumowania części Wstępnej, gdzie czytelnikowi nieco szerzej, jednak ponownie ogólnie i opisowo przypomina się cele podjęcia wysiłków badawczych. Do tej pory formułowanie celów ma raczej nieformalny charakter, zabarwiony, rzecz można, literacko, na który można sobie pozwolić w ramach rozważań wstępnych.

Rozdział 2 Struktura i cele pracy wymaga znacznie większej precyzji. Tutaj cele, czy też problemy badawcze muszą zostać ściśle sformalizowane, by wyraźnie ukierunkować prowadzenie analiz statystycznych oraz formułowanie wniosków końcowych. Pojawiają się one w towarzystwie głównych elementów struktury badań oraz opisu zastosowanych modeli badawczych. Można zatem zauważyć, iż opisy celów w rozdziale Wstęp są przygotowane z myślą o mniej 'wtajemniczonych' czytelnikach, natomiast w rozdziale Struktura i cele pracy - stricte o naukowcach. We wszystkich miejscach sformułowane zostały one tak, że nie ma żadnych wątpliwości, iż chodzi o te same, niezmiennie cele realizacji pracy, co Recenzent zauważa pytając o 'powtórzenia celów' a nie o 'rozbieżności w formułowaniu celów'.

Jeśli chodzi o pierwszy badawczy problem szczegółowy w Projekcie 2, to jego stylistyka może wzbudzać pewne zastrzeżenia i wymagać doszlifowania, jednak dobrze oddaje on istotę sprawy, tego, czego chciałam dowiedzieć się w pierwszym kroku analizy statystycznej, jak również jest kompatybilny z pierwszym problemem szczegółowym Projektu 1 (i terminologią tam zastosowaną), co zaznaczyłam w nawiasie na końcu sformułowanego pytania.

Dziękuję za zwrócenie przez Pana Profesora uwagi, że w dysertacji pojawił się błąd w sumie podanych przeze mnie interwencji masażu, których powinno być 168, a nie jak napisałam 169 str.41, wers 2. Nie ustrzegłam się również nieprawidłowości w podaniu algorytmu wykonywania masażu. W dwóch miejscach dysertacji str.40 wersy 2-1 oraz str.77 wersy 14-13, pojawiły się w poruszonym temacie rozbieżności. Uściślałam więc w tym miejscu te informacje. Kobietom zalecano wykonywanie masażu dziecka 2 razy dziennie, przed południem i po południu przez 10 minut. Dopuszczalne było wykonywanie dodatkowych, „spontanicznych” sesji dyktowanych własnymi potrzebami i odczuciami rodzicielskimi. W celu sprawnego monitoringu realizacji interwencji, uczestniczki prowadziły zdalny dziennik obserwacji, w którym odnotowywały liczbę wykonanych zalecanych oraz dodatkowych sesji masażu.

Przyjmuję również uwagi Pana Profesora dotyczące konieczności wystrzegania się w pracach naukowych określeń potocznych, takich jak „By napisać choć kilka słów” str.74

wers 14, „Idąc dalej, można twierdzić” str.80 wers 16. „Bez dalszego komentarza tę część wyników, które mówią same za siebie” str.46 wers 4 oraz użycie sformułowań *niezrozumiałych*, będących formą skrótów myślowych takich jak „ W Projekcie 2 liczebność uczestniczek, które ukończyły procedury (n=43) była tylko o jedną jednostkę mniejsza od wskazań kalkulatora str. 67 wers 5-7 oraz „Wydaje się, iż jest on być wysoki, a przynajmniej wystarczający” str. 66 wers 14.

W tym miejscu chciałabym uściślić, że mam świadomość, że praca doktorska jest formalną publikacją naukową. Faktem jest, że w niektórych częściach rozprawy użyłam ryzykownie mniej sformalizowanego języka. Moim zamysłem było bowiem napisanie dysertacji doktorskiej dostępnej również dla mniej naukowo zorientowanego odbiorcy, na przykład dla terapeuty. Nie mniej, po przeczytaniu uwag zawartych w recenzji zdałam sobie sprawę z faktu, że proces pisania należy kontrolować i dokładać większej staranności w przygotowaniu tekstu do publikacji.

W związku z powyższym przepraszam za wszelkie niedopatrzenia, które wystąpiły w dysertacji, takie jak pozostałe błędy językowe, stylistyczne. Dołożę wszelkich starań, aby w przyszłości wykazywać się jeszcze większą sumiennością w pisaniu prac naukowych.

Pragnę podziękować Panu Profesorowi za wszelkie życzliwe uwagi, podkreślenie walorów poznawczych pracy oraz za wszystkie uwagi krytyczne.

Mam nadzieję, że moje odpowiedzi satysfakcjonują Pana Profesora. Dziękuję także za pozostałe uwagi, które nie wymagają mojego komentarza. Z pewnością pomogą mi w przyszłości prawidłowo redagować teksty o charakterze naukowym.

Z wyrazami szacunku

Ewa Bartelmus